

P-16

สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

อัครกร รอดศักดิ์* เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร* สัณญา เคนาภูมิ**

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับและสาเหตุการกระทำผิดซ้ำ และศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) สาเหตุที่มีส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ สาเหตุด้านจิตวิทยา และสาเหตุด้านสภาพแวดล้อม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.62 และสามารถร่วมกันพยากรณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้ร้อยละ 38.44 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะ ได้แก่ สังคมควรเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่ เคยถูกต้องโทษจำคุกได้กลับเข้าทำงานได้อย่างปกติในสังคม พยายามหลีกเลี่ยงเมื่อถูกเพื่อนชักจูงไม่ควรกลับไปยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติดอีกเนื่องจากจะนำไปสู่การขาดสติและนำไปสู่การกระทำผิดอื่น ๆ อีก

คำสำคัญ : การกระทำผิดซ้ำ, นักโทษเด็ดขาด, เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

**รองศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

***รองศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

The reasons for repeated crimes of prisoners in Mahasarakham Province prison

ABSTRACT

The objectives of this research were to study expectation level, reasons for repeated crimes and to study suggestion to development the behaviour makes a mistake repeated of prisoners in Mahasarakham Province prison. The study was conducted using 300 people. The statistics used percentage, mean, frequency, standard deviation (SD) and Multiple Linear Regression Analysis. The results of research were as follow: 1) The level of reasons for repeated crimes of prisoners in Mahasarakham Province prison was rated at a moderate level. 2) The reasons for repeated crimes of prisoners in Mahasarakham Province prison include: psychology cause and the environment cause. The correlation coefficient was 0.62 and descriptive variation was 59 percentages significantly at .05 level. 3) The study also suggested: Should have to give open chance society has to whoever can be correct prison imprisonment gets back to can start work usually in the social. Should not to get back get involved narcotic with again because it will bring about to lose senses and mind to making other mistake.

Keywords: The reasons for repeated crimes, prisoners, Mahasarakham Province Prison

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี อันเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ประเทศต่างๆ ในโลกต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและมีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น ก่อให้เกิดกระแสวัฒนธรรมโลกครอบงำทางความคิด การมองโลก การแต่งกาย การบริโภคนิยม แฟรชหลายเข้า ครอบคลุมเหนือวัฒนธรรมประจำชาติของแต่ละประเทศ รวมถึงประเทศไทยด้วย ในอดีตสังคมไทยได้ยึดถือวัฒนธรรมและเน้นคุณค่าในการพัฒนาจิตใจ เพราะมีศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม จะต้องเป็นไปตามกรอบประเพณีและวัฒนธรรมศีลธรรมและจริยธรรม สังคมไทยในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนไม่แพ้ในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยี ตลอดจนการรับค่านิยมจากวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น ทำให้คุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรมลดน้อยลง ยิ่งสังคมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นเพียงใดปัญหาของสังคมด้านต่างๆ ก็ยิ่งมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาด้านอาชญากรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีคู่กันกับสังคมทุกสังคม เป็นปัญหาคุกคามความสงบสุขของประชาชนและเป็นภัยต่อสังคม ทำลายชีวิตและทรัพย์สิน แสดงถึงความไม่สมบูรณ์และความบกพร่องของระเบียบสังคมในอดีตปัญหาอาชญากรรมยังไม่เกิดมากนัก เนื่องจากว่าสังคมแบบดั้งเดิมเป็นสังคมที่มีจารีตประเพณี กำหนดไว้แน่นอน ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามแบบแผน การดำเนินชีวิตวัฒนธรรมและสังคมของตนอย่างเคร่งครัด (วรพล ชุ่มช่วย ; อ้างถึงใน ทรรศพล ชุนรัง, 2556, น. 14)

ความรุนแรงของปัญหานับวันยิ่งทวีความรุนแรง และมีจำนวนครั้งของอาชญากรรมสูงขึ้นมาก ทั้งปัญหาอาชญากรรม ปัญหาอาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาความผิดเกี่ยวกับเพศ เมื่อจำนวนอาชญากรรมสูงขึ้น อาชญากรหรือผู้กระทำผิดก็มีจำนวนมากขึ้นตามมาด้วย จะเห็นได้จากการสอบประวัติผู้กระทำผิดส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษ อยู่ในเรือนจำมาแล้ว ทำให้เกิดคำถามว่า “ผู้ต้องขังที่ต้องโทษอยู่ในเรือนจำเมื่อพ้นโทษออกไปแล้ว ทำไมต้องไปกระทำผิดซ้ำขึ้นอีก” การบริหารงานของกรมราชทัณฑ์ ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเดินมาถูกทางหรือไม่ ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษออกจากเรือนจำไปแล้วกลับไปกระทำผิดซ้ำขึ้นอีก และเพื่อให้งานวิจัยเกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการในการกำหนดนโยบาย ให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนร่วมมือ และประสานงานทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น สอดส่องดูแลผู้ต้องขังที่ปล่อยตัวพ้นโทษออกไปแล้ว สามารถอยู่ร่วมในสังคมอย่างปกติสุขไม่ไปกระทำผิดซ้ำขึ้นอีกปัญหาสำคัญที่ตามมาคือ ปัญหาด้านอาชญากรรม นับเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง ซึ่งเป็นภัยคุกคามส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของประชาชนทั่วไป กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานสุดท้ายในกระบวนการยุติธรรม อันประกอบไปด้วย ตำรวจ อัยการ ศาล ทนายความ และราชทัณฑ์ วัตถุประสงค์ของการลงโทษในปัจจุบันใช้เรือนจำเป็นสถานที่ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่เป็นอาชญากร มาตรการทางสังคมในแต่ละยุคเกี่ยวกับสาเหตุของการกระทำผิด และสาเหตุที่จะต้องจัดดำเนินการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ การปกครองบ้านเมือง กฎหมายแต่ละสมัย (นทีจี จิตสว่าง, 2542, น. 31)

จากสถิติของกองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ พบว่า มีนักโทษเด็ดขาดจำนวนทั้งสิ้นทั่วประเทศ จำนวน 121,320 คน พบว่า มีผู้กระทำผิดซ้ำทั้งหมด จำนวน 16,541 คน คิดเป็นร้อยละ 13.63 แยกเป็นผู้ต้องขังชาย จำนวน 14,988 คน คิดเป็นร้อยละ 12.35 เป็นผู้ต้องขังหญิงจำนวน 1,553 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 (ศูนย์วิจัยและพัฒนาาระบบงานราชทัณฑ์, 2548, น. 11) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสถิติผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม แต่ละปีมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันมีมากถึง 2,475 คน โดยแบ่งเป็นผู้ต้องขังชายจำนวน 2,174 คน และผู้ต้องขังหญิงจำนวน 301 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นประมาณวันละเกือบ 10 คน ในส่วนที่ปล่อยตัวพ้นโทษออกไปสู่สังคมภายนอกก็อยู่ได้เพียงระยะหนึ่ง ก็ทวนกลับไปกระทำผิดซ้ำขึ้นอีก จากการสำรวจผู้กระทำผิดซ้ำจำนวน 800 คน (เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม, 2562) จังหวัดมหาสารคามเป็นจังหวัดที่มีผู้คนอพยพเข้ามาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบุคคลในระหว่างอายุ 18 – 25 ปี ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในระหว่างการเรียนและการศึกษา เนื่องจากความเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ของจังหวัดมหาสารคาม ที่เรียกได้ว่าเป็น

ดักศิลา นคร หรือเรียกอีกอย่างว่าเป็นเมืองแห่งการศึกษา ปัจจัยเหล่านี้นับว่าเป็นแหล่งดึงดูดผู้คนทั้งหลาย ให้เดินทางเข้ามาประกอบธุรกิจ ลงทุนทำสถานบริการต่างๆ เป็นจำนวนมาก ปัญหาสำคัญที่ตามมาก็คือ ปัญหาด้านอาชญากรรม นับเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง ซึ่งเป็นภัยคุกคามส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนทั่วไป กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานสุดท้ายในกระบวนการยุติธรรม อันประกอบไปด้วย ตำรวจ อัยการ ศาล ทนายความ และราชทัณฑ์ วัตถุประสงค์ของการลงโทษในปัจจุบันใช้เรือนจำเป็นสถานที่ปฏิบัติต่อผู้ที่กระทำผิดที่เป็นอาชญากร มาตราการทางสังคมในแต่ละยุคเกี่ยวกับสาเหตุของการกระทำผิด และสาเหตุที่จะต้องจัดดำเนินการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ การปกครองบ้านเมือง กฎหมายแต่ละสมัย (นิธิ จิตสว่าง, 2542, น. 31) ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นคือมีผู้กระทำผิดซ้ำ และถูกศาลตัดสินให้จองจำอยู่ภายในเรือนจำ จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไข เพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษออกไปแล้วหวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัด

มหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก
2. สาเหตุ ด้านส่วนบุคคล ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านจิตวิทยา ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในพื้นที่ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำและถูกคุมขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ในช่วงระหว่างปี 2562 จำนวน 800 คน (เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม, 2562)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ตัวแทนนักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำและถูกคุมขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบโควตา จำนวน 300 คน โดยแยกตามลักษณะของความผิด ได้แก่

2.2.1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	จำนวน	100 คน
2.2.2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	จำนวน	100 คน
2.2.3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	จำนวน	100 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาสาระของการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ หมายถึง ปัจจัยที่นำไปสู่การกระทำความผิดซ้ำมี 3 ปัจจัย ดังนี้

3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

3.1.2 ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

3.1.3 ปัจจัยด้านจิตวิทยา

3.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติการณ์การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในช่วงปี 2562

5. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประเภทปลายปิดและปลายเปิด โดย 1 ฉบับประกอบไปด้วย 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) เพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม (Checklist) เพื่อวัดสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยแบ่งช่วงของระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert-Type Scale)

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม (Checklist) เพื่อวัดระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยแบ่งช่วงของระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert-Type Scale)

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ (Open-Ended) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัด

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

6.1 ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ประสานขอความร่วมมือกับทางมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์และผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

6.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ด้วยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Random Sampling) โดยการจับสลาก จากนั้นผู้วิจัยได้ชี้แจงการกรอกแบบสอบถามเพื่อให้เข้าใจตรงกันแล้วจึงให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเองจนครบตามจำนวน 300 คน

6.3 หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการดังนี้

7.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

7.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานในการวิเคราะห์การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดสถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเพื่อหาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม คือ

7.3.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

7.3.2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis)

7.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 จำแนกตาม เพศ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่าเพศชาย มีจำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 และเพศหญิงมีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20

1.2 จำแนกตาม อายุ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า อายุ 18 - 31 ปี มีจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 อายุ 32 - 45 ปี มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 อายุ 46 - 59 ปี มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.33

1.3 จำแนกตาม สถานภาพ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า โสด มีจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 สมรสมีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 หย่าร้างมีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และ อื่น ๆ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.66

1.4 จำแนกตาม การศึกษา เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ไม่รู้หนังสือ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 ประถมศึกษา มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 มัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.67 อนุปริญญา/ปวส. มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.33 และปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33

1.5 จำแนกตาม อาชีพ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า นักศึกษา มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.33 ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 เกษตรกรรม มีจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 71.00 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 รับจ้างทั่วไป มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.67 และไม่มีอาชีพ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.67 จำแนกตาม รายได้ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า 9,000 บาท หรือต่ำกว่า มีจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 67.33 9,001 - 15,000 บาท มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 และมากกว่า 15,000 บาท มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.67

1.6 จำแนกตาม ประเภทคดี เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.67 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีจำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 83.67 และอื่นๆ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.67

1.7 จำแนกตาม จำนวนครั้งที่กระทำความผิด เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า จำนวน 2-3 ครั้งมีจำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 76.67 จำนวน 4-5 ครั้ง มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 17.67 และจำนวน 5 ครั้งขึ้นไป มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.67

2. ระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.42$ และเมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่า ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$ ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์อยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.48$ และความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอยู่ในระดับน้อย $\bar{X} = 2.47$ ตามลำดับ

3. สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

3.1 ผลการทดสอบตัวแปรทั้ง 3 ปัจจัย ($X_1 - X_3$) กับ ตัวแปรตามกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เป็น 0.62 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) มีค่า

เท่ากับ 0.59 แสดงว่าสามารถพยากรณ์กระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้ร้อยละ 59.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (มีความเชื่อมั่น 95%)

3.2 สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่ามี 2 สาเหตุ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการผันแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากไปหาน้อยได้ดังนี้ สาเหตุด้านจิตวิทยา (X3 Beta=.18) และสาเหตุด้านสภาพแวดล้อม (X2 Beta=.14) สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ (Multiple Linear Regression Analysis) และนำมาเป็นตัวพยากรณ์ เพื่อหาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้ดังนี้

$$\text{สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ } Y = a + b_1 (x_1) + b_2 (x_2) + b_3 (x_3)$$

$$\text{แทนค่าในสูตร } Y = 0.06 + 0.13 (X_3) + 0.15 (X_2)$$

$$\text{สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ } Z = B_1 (Z_1) + B_2 (Z_2) + B_3 (Z_3)$$

$$\text{แทนค่าในสูตร } Z = 0.14 (Z_3) + 0.18 (Z_2)$$

เมื่อ Y และ Z = การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคามทั้งหมดโดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญ ดังนี้ สมควรต้องการให้สังคมเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่เคยถูกต้องโทษจำคุกได้กลับเข้าทำงานได้อย่างปกติในสังคม ควรพยายามหลีกเลี่ยงเมื่อถูกเพื่อนชักจูง ไม่ควรกลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก ควรหักห้ามจิตใจให้ได้ ควรหากิจกรรมทำร่วมกันภายในครอบครัวเพื่อความสัมพันธ์ความอบอุ่น ผู้นำชุมชนควรเข้าถึงลูกบ้านเพื่อรับรู้ถึงสภาพความเป็นอยู่แต่ละครอบครัว เพื่อสามารถช่วยเหลือ หรือแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง ควรหางานทำเป็นหลักแหล่ง ไม่ควรอยู่ในที่เฝ้าระวัง ควรหาที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจด้านศาสนา ตามลำดับ

สรุปผล

1. ระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่าการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.42$ และเมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่า ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$ ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.48$ และความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอยู่ในระดับน้อย $\bar{X} = 2.47$ ตามลำดับ

2. สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า มี 2 สาเหตุ โดยเรียงลำดับจากค่าที่ส่งผลสูงสุดไปค่าต่ำสุด ได้แก่ สาเหตุด้านจิตวิทยา และสาเหตุด้านสภาพแวดล้อม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R2) เท่ากับ .59 ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 59.00 สามารถสร้างเป็นสมการถดถอย ได้ดังนี้

$$\text{สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ } Y = a + b_1 (x_1) + b_2 (x_2) + b_3 (x_3)$$

$$\text{แทนค่าในสูตร } Y = 0.06 + 0.13 (X_3) + 0.15 (X_2)$$

$$\text{สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ } Z = B_1 (Z_1) + B_2 (Z_2) + B_3 (Z_3)$$

$$\text{แทนค่าในสูตร } Z = 0.14 (Z_3) + 0.18 (Z_2)$$

เมื่อ Y และ Z = การกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สรุปได้ว่า สมควรต้องการให้สังคมเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่เคยถูกต้องโทษจำคุกได้กลับเข้าทำงานได้อย่างปกติในสังคม ควรพยายามหลีกเลี่ยงเมื่อถูกเพื่อนชักจูง ไม่ควรกลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีกเนื่องจากจะนำไปสู่การขาดสติและนำไปสู่การกระทำผิดอื่น ๆ อีก

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1 ระดับการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับปานกลาง จากผลดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยการกระทำผิดซ้ำด้านต่างๆ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน และความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เป็นเพราะ

1.1 ด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในด้านนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า โดยทั่วไป เมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไม่ว่าการเสพ การผลิตการนำเข้า การค้าขาย การส่งต่อโดยไม่ถูกจับกุมเพราะเจ้าหน้าที่ หละหลวม หรือไม่มีผู้ใดพบเห็น บุคคลเหล่านี้ก็จะกระทำทันทีเพื่อผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องของเงิน เป็นหลัก เมื่อให้ระบุนึกถึงความสามารถกระทำผิดในทุก ๆ เวลาและสถานที่ โดยคิดว่ากระทำแบบไม่ให้มี บุคคลใดล่วงรู้เลยบุคคลเหล่านี้ก็คาดคิดว่าจะกระทำไม่ทำให้บุคคลใดล่วงรู้เลยได้เพราะความชำนาญ อีกทั้งยาเสพติดซุก ซ่อนได้ง่าย ส่วนในเรื่องของความคิดที่จะละเลิกการพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำนั้นบุคคลเหล่านี้คิดว่าเป็นสิ่งที่เล็กรกระทำ ได้ยากเพราะจากอาการติดยาเสพติด จากการค้าที่หารายได้ให้และอีกทั้งสังคมเพื่อนฝูง จึงทำให้กระทำผิดซ้ำของนักโทษ เด็ดขาดเหล่านี้ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ในด้านนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า โดยทั่วไป เมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำ ความผิดโดยไม่ถูกจับกุมนั้น จะต้องมีการวางแผนให้รอบคอบ ต้องมีการสังเกตุเจ้าหน้าที่และบุคคลที่รู้เห็นถึงจะกระทำ ได้ ซึ่งจะกระทำได้เป็นส่วนใหญ่ เมื่อกล่าวถึงเรื่องสามารถกระทำผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลยนั้น บุคคล เหล่านี้บางคนก็มีความชำนาญ บางคนก็มีทักษะความถนัดที่ต่างกัน จึงทำได้เป็นบางครั้งและบางครั้งก็ไม่สามารถทำได้ ส่วน ในเรื่องของความคิดที่จะละเลิกการพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นบุคคลเหล่านี้คิดว่าเป็นสิ่งที่เล็กรกระทำ ได้ ไม่ยากเพราะกระทำได้เป็นบางครั้ง ถ้าจับได้ก็ถูกสังคมลงโทษ โดยไม่ค่อยทำเป็นรายได้หลัก เพราะต้องหลบซ่อนและใช้ เล่ห์เหลี่ยม จึงทำให้กระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเหล่านี้ อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ในด้านนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า โดยทั่วไป เมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถ กระทำผิดโดยไม่ถูกจับกุม การกระทำนั้นจะเกิดขึ้นที่เป็นไปได้อยู่บ้างจะเกิดในกรณีรอบทำร้ายแล้วแต่ระดับความ อันตรายแต่ส่วนหนึ่งเรียกว่าบันดาลโทษจะไม่เกี่ยวในส่วนนี้เลยจะไม่มี การคิดเป็นเรื่องของการอาชญากรรม เมื่อกล่าวถึงเรื่อง ความสามารถกระทำผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลยนั้นเป็นไปได้ยากกว่าความผิดด้านอื่น เพราะปัจจุบันมี กล้องวงจรปิดหรือระบบการตรวจสอบที่ค่อนข้างละเอียดชัดเจน ส่วนในเรื่องของความคิดที่จะละเลิกการพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำด้านความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย นั้นบุคคลเหล่านี้คิดว่าเป็นสิ่งที่เล็กรกระทำ ได้ เพราะเกิดจากหลาย สาเหตุ มีทั้งเกิดจากลักษณะนิสัย ความใจร้อน ไม่ถูกคิด การใช้แต่อารมณ์ ความเจ็บแค้น หรืออื่น ๆ จึงทำให้กระทำผิดซ้ำ ของนักโทษเด็ดขาดเหล่านี้ อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อร์รี่ สุวรรณบุปผา (2518, น.139 - 144) กล่าวถึงทฤษฎี การยับยั้ง (Deterrence Theory) ที่เน้นการควบคุมอาชญากรรมโดยกฎหมายมีพื้นฐานจากหลักคำสอนของศาสนา กล่าวคือ บุคคลจะระงับการเบี่ยงเบนเพราะกลัวการถูกลงโทษก่อนที่จะถูกชักนำให้มีการกระทำเบี่ยงเบน บุคคลมีเหตุผล ในการ คาดการณ์การปฏิบัติว่าจะได้รับผลเป็นความพอใจหรือความเจ็บปวดมากกว่ากัน ถ้าการตัดสินใจ นั้นเป็นผลของ

การกระทำที่เบี่ยงเบนมีอำนาจเหนือความเจ็บปวด มีความเป็นไปได้ที่บุคคลนั้นจะไม่ ละเมิดบรรทัดฐาน สาระสำคัญของทฤษฎีการยับยั้ง คือ การใช้กฎหมายลงโทษอย่างไรจึงเป็นการป้องกัน การละเมิดบรรทัดฐานโดยเฉพาะการลงโทษอย่างไรเป็นทางการ การป้องกันเริ่มจากทฤษฎีที่เป็นจริง จุดสำคัญการใช้อำนาจที่เป็นจริงลงโทษอย่างไรให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐาน นักทฤษฎีการยับยั้งได้กำหนดความเหมาะสมของการลงโทษ 3 ประการ ดังนี้

- ประการแรก ความแน่นอนของการลงโทษจากเทคนิคการป้องกันทั่ว ๆ ไป
- ประการที่สอง สิทธิในการลงโทษอย่างรุนแรงจากเทคนิคการยับยั้งทั่ว ๆ ไป
- ประการที่สาม สิทธิในการลงโทษมีผลกระทบต่อพฤติกรรม

2. สมมติฐานที่ 2 สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 สาเหตุ โดยเรียงลำดับตามค่าอำนาจที่ส่งผลกระทบซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ สาเหตุด้านจิตวิทยา และสาเหตุด้านสภาพแวดล้อมตามลำดับ ดังนี้

2.1 สาเหตุด้านจิตวิทยา มีผลต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เนื่องจากว่า นักโทษเด็ดขาดขณะที่ใช้ชีวิตอยู่ข้างนอกพร้อมกับสังคมนั้นมีความผิดหวังชีวิตต้องการประชดชีวิต ขณะที่นักโทษเด็ดขาดบางคนต้องการทำทนายกฎหมายบ้านเมืองด้วยสาเหตุต่าง ๆ หรือ ทำทนายการถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่บ้านเมือง โดยที่นักโทษเด็ดขาดขณะที่ใช้ชีวิตอยู่ข้างนอกบางคนมีบรรทัดฐานคิดว่าการกระทำของตนนั้นไม่ใช่สิ่งผิดแต่อย่างใด แต่ในบางคนนั้นคิดว่าการกระทำผิดของตนนั้นจะได้รับการยอมรับว่าใจถึงจากเพื่อนที่ทำความผิดด้วยกัน หรือแม้แต่บางคนได้รับการอบรมสั่งสอนมาในทางที่ผิดมาแต่เล็กแต่น้อยเมื่อเติบโตขึ้นจึงมีนิสัยที่ชอบการกระทำในทางที่ผิดตามที่ได้ถูกอบรมมา โดยขณะที่บางคนนั้นอาจเกิดจากการมีปัญหาทางสุขภาพทางจิตทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในรูปแบบต่างๆ จนถึงเกิดการที่เป็นปัญหาการผิดต่อกฎหมายบ้านเมืองที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม หรือในบางคนประพฤตินั้นเป็นนิสัยเล็กไม่ได้เพราะความเคยชินที่กระทำอยู่ตลอด ในบางสถานการณ์นั้นอาจเกิดจากเพราะต้องการแก้แค้นกับสิ่งที่กระทำต่อคุณคนนั้น มีส่วนหนึ่งในสังคมมนุษย์บางกลุ่มที่มีความภูมิใจต่อการกระทำผิดโดยต้องการชื่อเสียงที่ยิ่งใหญ่ และในขณะที่บางคนก่อเหตุกระทำผิดเพราะความฉุนเฉียว ความรุนแรง ซึ่งเป็นเรื่องของภาวะทางอารมณ์ด้วยองค์ประกอบเหล่านี้ จึงมีส่วนสำคัญและมีผลต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ฟรอยด์ (Sigmund Freud, 1856 - 1936, อ้างถึงใน ญัฐวุฒิ ยอดระบำ, 2549, น.27 - 28) ได้กล่าวถึงอิทธิพลแรงจูงใจที่เป็นสาเหตุให้มนุษย์กระทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งนำมาศึกษาพฤติกรรมทางอาชญากรรม โดยกล่าวว่า การประกอบอาชญากรรมเป็นการแสดงออก ซึ่งผลจากการขาดการควบคุมจิตใจ ตามทฤษฎีนี้กล่าวว่า บุคลิกภาพของมนุษย์ที่ก่อรูปขึ้นมาในลักษณะแตกต่างกันนั้น เป็นผลมาจากส่วนต่างๆ ที่ Freud เรียกว่า Id , Ego , Super Ego จากบุคลิกภาพของมนุษย์ที่เป็นผลมาจากทั้ง 3 สิ่ง อาจมีความขัดแย้งระหว่างกันและเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือประกอบอาชญากรรมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมบุญ เดชวงษ์ (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ในคดียาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณีศึกษาผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง พบว่าการกลับไปกระทำผิดซ้ำ เพราะการชักชวน และเสพแล้วมีความสุขซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านจิตวิทยา

2.2 สาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีผลต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เนื่องจากว่า นักโทษเด็ดขาดชีวิตขณะที่มีชีวิตอยู่ข้างนอกพร้อมกับสังคมนั้นมีความรอบคอบที่มีฐานะความเป็นอยู่ที่ยากจนอันเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย หรือในขณะที่บางครอบครัวมีคนในสมาชิกครอบครัวบางคนหรือทั้งครอบครัวชักนำหรือเห็นด้วยกับการกระทำที่ผิดโดยคิดว่าไม่ใช่ปัญหาสังคม ในบางคนต้องตกมาเป็นนักโทษอยู่บ่อยครั้งเพราะอาศัยอยู่ในชุมชนที่เกิดอาชญากรรมบ่อยครั้งจึงเกิดพฤติกรรมที่

ตามกันในสังคม ในบางคนนั้นกระทำเพราะถูกสังคมตีตราว่าเคยติดคุกมาก่อนไม่มีทางเลือกกว่าจะกระทำสิ่งใดจึงต้องทำสิ่งเดิมเพราะการตีตราให้ นักโทษเด็ดขาดบางคนอยู่ในเรือนจำได้เรียนรู้วิธีทำความผิดจากเพื่อนที่เคยติดคุกมาจึงเป็นสาเหตุหลักเพราะกระทำแล้วสัมฤทธิ์ผลจึงเกิดการติดคุกอยู่เป็นประจำเพื่อการเรียนรู้การกระทำผิด ในขณะที่ยังมีคนเคยกระทำผิดมาแล้วเป็นเพราะถูกเพื่อนชักชวนก็เลยกระทำผิดอีกเช่นเรื่องของยาเสพติด มีในบางคนเป็นเพราะต้องการเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนฝูงว่าตนเป็นพวกด้วยเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ทางสังคมโดยนำการกระทำผิดเป็นเงื่อนไข โดยในขณะที่บางคนนั้นจำเป็นต้องทำงานเป็นระบบมีการวางแผนเป็นเครือข่ายจึงเป็นเพราะคิดว่าเป็นงานที่มีเครือข่ายอยู่แล้วจึงต้องหวนมากระทำอีกให้คุ้มค่ากับที่ได้สร้างมา ในส่วนน้อยบางคนติดต้นเหตุเกิดจากเจ้าหน้าที่รัฐไปมีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งเป็นส่วนทำให้การกระทำผิดโดยง่ายขึ้น หรือในบางที่นั้นภาครัฐยังสอดส่องดูแลไม่ทั่วถึงจึงทำให้ปัญหาไม่ค่อยได้รับการแก้ไขได้ตรงจุด องค์ประกอบของสาเหตุเหล่านี้จึงมีส่วนสำคัญและมีผลต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สอดคล้องกับทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory) ของ Herschi (1969 อ้างถึงใน ศุภกานดา สุขศรีวงษ์, 2550, น. 30 - 32) โดยได้รับการยอมรับมากที่สุดในวงการอาชญาวิทยาก็คือ ทฤษฎีความผูกพันทางสังคมของ Herschi ที่กล่าวว่า ไม่มีความจำเป็นต้องอธิบายแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นของพฤติกรรมอาชญากรรมเนื่องจาก มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีความสามารถโดยธรรมชาติที่จะประกอบอาชญากรรมอยู่แล้ว โดยเฮอร์ชี่ได้ นำเสนอทฤษฎีควบคุมโดยมีใจความสำคัญว่า บุคคลที่มีความผูกพันกับองค์กรหรือกลุ่มในสังคม ซึ่งได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และเพื่อนฝูง มักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ประกอบอาชญากรรม หลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ พันธะทางสังคมหรือความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ที่ได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความผูกพัน (Attachment) ข้อผูกมัด (Commitment) การเข้าร่วม (Involvement) และความเชื่อ (Belief) ทฤษฎีนี้ มีสมมุติฐานว่า “บุคคลที่มีความผูกพันทางสังคมน้อยจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรม”

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าการกระทำผิดซ้ำนั้นมีสาเหตุอันมาจาก สาเหตุด้านจิตวิทยา และสาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม นั้นมีผลต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งสามารถวิเคราะห์ถึงต้นเหตุได้อย่างตรงจุด อันมีประโยชน์ต่อการป้องกันแก้ไขภัยเหล่านี้ต่อสังคมต่อไป สอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกของ เบกการ์เรีย (Beccaria, 1963) มองว่าการละเมิดกฎหมายของคน เช่น ขโมยของ ขายยาเสพติดหรือ ยกพวกตีกัน เกิดจากเหตุผลส่วนตัวหลายเหตุผล รวมถึงความอยาก การแก้แค้น ความต้องการ ความโกรธ ความหึงหวง ความคับแค้น ความทิวฐิ เป็นต้น แต่เมื่อเหตุผลส่วนตัว ได้มีการชั่งน้ำหนักกระหน่ำการที่ได้มาซึ่งผลประโยชน์ และผลที่ตามมาจากการประกอบอาชญากรรมคือบทลงโทษต่าง ๆ เขาให้นิยามของคนกระทำผิดว่าเป็นผู้ที่ยึดหลักสิทธิผลประโยชน์ เป็นคนที่เห็นแก่ตัวและมองตัวเองเป็นหลัก แนวคิดของทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice Theory) ได้แตกแขนงจากแนวคิดของสำนักดั้งเดิม คือ ทฤษฎีเจตจำนงอิสระนั่นเอง ทฤษฎีการเลือกมองว่าอาชญากรเป็นคนที่เห็นผลในการตัดสินใจ ได้ใช้เหตุผลชั่งน้ำหนักของการกระทำแล้ว ซึ่งเห็นได้ว่าคดีที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องของสาเหตุที่เหมาะสมนั้น ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ เดอร์ไคม์ (Durkeim, 1895 ; อ้างถึงใน ญัฐวุฒิ ยอดระบำ, 2549 น.13 - 16) ได้ให้ความสนใจต่อสาเหตุแห่งอาชญากรรมในแง่ของสังคมวิทยา และพร้อมๆ กันนั้น ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ก็ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการวิเคราะห์สาเหตุแห่งอาชญากรรมอีกสาขาหนึ่งนับตั้งแต่ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา จึงได้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า สาเหตุแห่งอาชญากรรมมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องผสมผสานกันอยู่ 3 ประการ คือ 1. ปัจจัยทางกายภาพ 2. ปัจจัยทางสังคม 3. ปัจจัยทางจิตใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประไพ ชันทองดี (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางจิตกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง พบว่า ปัจจัยทางสังคมของผู้ต้องขัง ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว มากที่สุด รองลงไปด้านลักษณะเขตที่อยู่

อาศัย รองลงไปด้านการเรียนรู้ทางสังคม รองลงไปด้านการยอมรับของสังคม ปัจจัยทางจิตของผู้ต้องขัง พบว่า ด้านค่านิยมเกี่ยวกับการกระทำผิดมากที่สุด รองลงไป ด้านแรงจูงใจให้การทำผิด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยเพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามพบว่า ผู้ต้องขังมีการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคติความผิดยาเสพติด มีการกระทำผิดซ้ำอยู่ระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ คือ ควรให้การเน้นย้ำการป้องกันและแก้ไขแก่นักโทษเด็ดขาด ดังนี้

1.1.1 การป้องกันและแก้ไขนักโทษเด็ดขาดในพฤติกรรมในเรื่องเมื่อมีสถานการณ์ที่สามารถกระทำผิดโดยไม่ถูกจับกุมให้รู้จักหักห้ามจิตใจ ให้มีจิตสำนึกที่ต่อสังคม ไม่เป็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวในทางที่ผิด

1.1.2 การป้องกันและแก้ไขนักโทษเด็ดขาดในพฤติกรรมความสามารถกระทำผิดได้ทุกเมื่อโดยไม่มีบุคคลใดล่วงรู้เลย ให้รู้ว่าเป็นความสามารถที่ไม่ถูกต้องของบรรทัดฐานสังคมสิ่งเหล่านี้สังคมต้องกำจัดออกไป ให้ตระหนักถึงความผิดพลาด

1.1.3 การป้องกันและแก้ไขนักโทษเด็ดขาดในพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำให้เปลี่ยนเป็นระบบความคิดที่ว่าสิ่งที่เลิกกระทำได้ไม่ยาก ควรมีการบำบัด การอบรมบ่มนิสัยให้เข้มงวดจนผ่านเกณฑ์ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนดอย่างจริงจัง

1.2 จากผลการวิจัยเพื่อศึกษาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สาเหตุด้านจิตวิทยา และสาเหตุด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นสาเหตุต่อการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยมีความสำคัญตามลำดับ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.2.1 ควรมีการการป้องกันและแก้ไข ในสาเหตุด้านจิตวิทยา ต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เน้นย้ำเป็นลำดับแรก

1.2.2 ควรมีการการป้องกันและแก้ไข ในสาเหตุด้านด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ต่อกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เน้นย้ำเป็นลำดับรอง

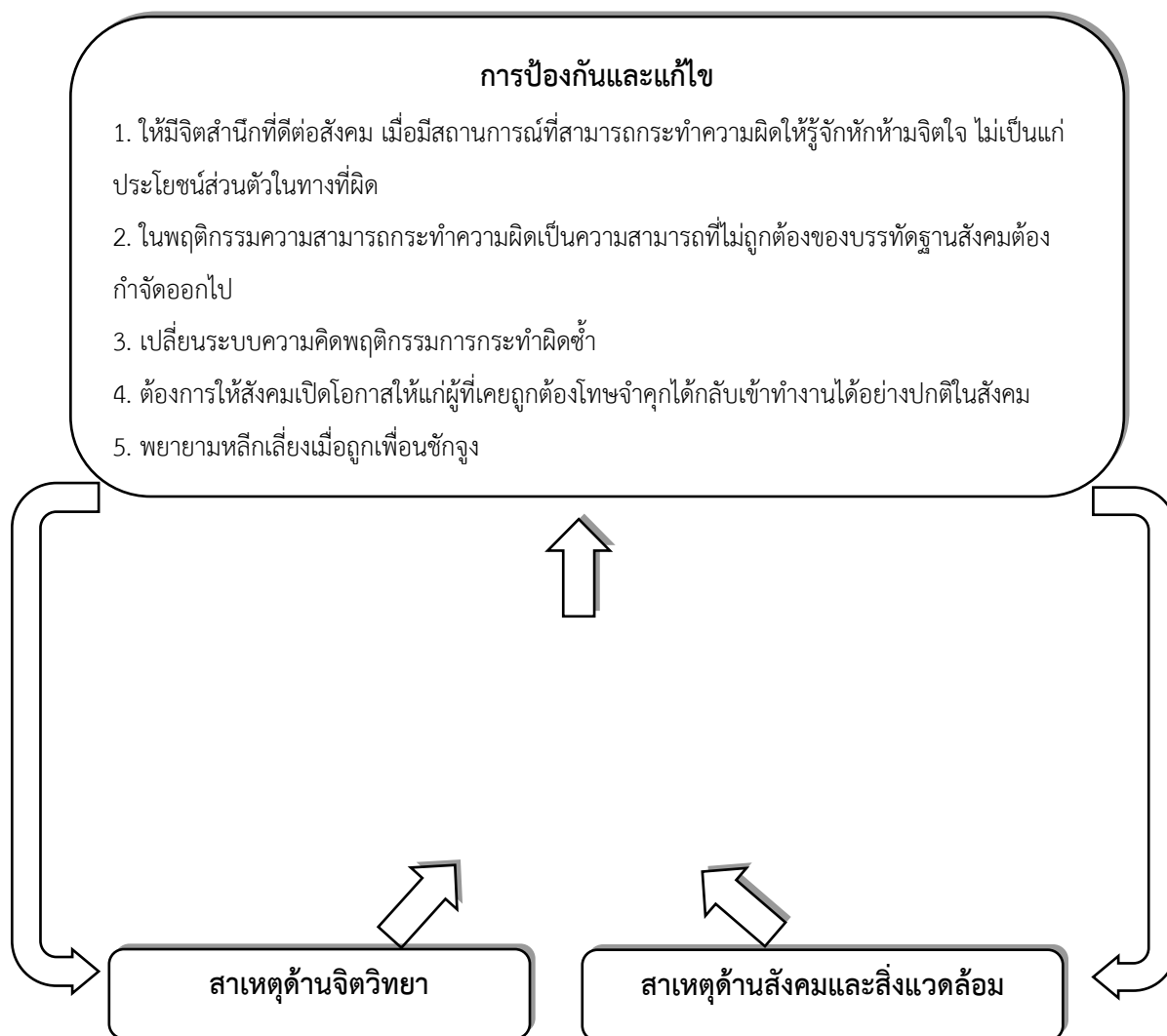
1.3 จากผลการวิจัยเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้

1.3.1 ต้องการให้สังคมเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่เคยถูกตัดโทษจำคุกได้กลับเข้าทำงานได้อย่างปกติในสังคม

1.3.2 พยายามหลีกเลี่ยงเมื่อถูกเพื่อนชักจูง

1.3.3 ไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีกเนื่องจากจะขาดสตินำไปสู่การทำผิดอื่น ๆ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาสร้างรูปแบบสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม และการป้องกันและแก้ไข ดังภาพ



ภาพที่ 1 รูปแบบสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม และการป้องกันและแก้ไข

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม นอกจากสาเหตุที่ส่งผล 3 ด้าน และกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาด 3 ด้าน ที่ทำการวิจัยนี้แล้ว

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกและหลากหลายมากขึ้น เกี่ยวกับสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของนักโทษเด็ดขาดเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

2.3 การวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งอาจพบกับปัญหาเรื่องบริบทด้านพื้นที่ เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้ทั่วประเทศ จึงควรมีการทำวิจัยในเรือนจำอื่น ๆ ทั่วประเทศ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โภคสิทธิ์อัมพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ท่านคณาจารย์ผู้ร่วมในการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคณาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ รวมทั้งท่านผู้บังคับบัญชาอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ผู้บัญชาการเรือนจำ และหัวหน้าฝ่ายการศึกษา ซึ่งได้สนับสนุนด้านการศึกษาค้นคว้าเป็นการให้ช่วยเหลือการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี ขอขอบคุณ ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามทุก ๆ คน ที่ได้สละเวลาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลอย่างดียิ่งเกี่ยวกับการวิจัยในครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดา พระคุณมารดา และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และหลักการดำเนินชีวิตอันเป็นผลให้การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐภูมิ ยอดระบำ. (2549). *มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำจังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทรงพล ขุนรัง. (2556). *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน : ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดฐานลักทรัพย์นักโทษเด็ดขาดฝ่ายควบคุมแดน 8 เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก.
- นันทิ จิตสว่าง. (2542). *หลักทัณฑ์วิทยา : หลักการวิเคราะห์ระบบงานราชทัณฑ์*. กรุงเทพฯ: เรือนจำกลางคลองเปรม.
- ประไพ ชันทองดี. (2548). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม. (2562). *ข้อมูลฝ่ายทัณฑ์ปฏิบัติเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม*. มหาสารคาม: เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม.
- ศุภกานดา สุขศรีวงษ์. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณี เด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมบูรณ์ เตชะวงศ์. (2545). *การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์. (2548). *เบื้องหลังชีวิตของอาชญากรมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ : บทวิจารณ์พิมพ์จำกัด.
- อรัญ สุวรรณบุปผา. (2518). *หลักอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- Beccaria, C. (1963). *On Crime & Punishment Indianapolis*. New York: Bobbs - Merrill.